

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»
Луцький національний технічний університет
Українська інженерно-педагогічна академія (м. Харків)
Хмельницький національний університет
Вроцлавський економічний університет (Польща)
Державна вища школа в Освенцімі (Польща)
Пряшівський університет в Пряшеві (Словаччина)
Університет Обуди, м. Будапешт (Угорщина)**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКОВОГО Й ОСВІТНЬОГО
ПРОСТОРУ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції**

ТОМ 1

**Мукачево
14-15 травня 2015 року**

**УДК [001+37]:339.92(4)
ББК 72**

Актуальні проблеми наукового й освітнього простору в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 14-15 травня 2015 р., Мукачево. Том 1 / Ред.кол. : Щербан Т.Д. (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во «Карпатська вежа», 2015. – 390 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми наукового й освітнього простору в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Розглядаються питання підвищення конкурентоспроможності кадрового потенціалу сфери туризму та гостинності, досліджуються теоретичні та практичні шляхи модернізації підготовки педагогічних кадрів в умовах інтеграції у світовий освітній простір, аналізуються актуальні питання науки, технологій і виробництва на шляху європейської інтеграції України.

Видання розраховане на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною діяльністю.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), **Гоблик В.В.** – д.е.н., доцент, **Папп В.В.** – д.е.н., доцент, **Мілашовська О.М.** – д.е.н., професор, **Товканець Г.В.** – д.пед.н., доцент, **Проскура В.Ф.** – д.е.н., професор, **Кабачій В.М.** – к.фіз.-мат.н., доцент, **Корнієнко І.О.** – к.психол.н., доцент, **Кобаль В.І.** – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

формується під впливом цілеспрямованого навчання і виховання у ДНЗ та сім'ї.

Результати дослідження доводять ефективність проведеної роботи, адже відбулись якісні зміни в знаннях дітей, зросло почуття патріотизму. Така робота з патріотичного виховання дітей дошкільного віку сприяє в майбутньому організації активної, різноманітної діяльності дітей. Апробовані нами методи і прийоми роботи рекомендуємо використовувати вихователям ДНЗ та батькам.

Література

1. Богуш А.М. Базовий компонент дошкільної освіти України / Науковий керівник: А. М. Богуш.— К. : Видавництво, 2012. - 26 с.
2. Бех І.Д. Система патріотичного виховання дітей та учнівської молоді в умовах модернізаційних суспільних змін : навчально – методичний посібник / І.Д. Бех, К.О. Журба та ін. – К. : Пед. думка, 2011. – 240 с.
3. Вишневський О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.І.Вишневський. – Дрогобич : Коло, 2003. - 528 с.
4. Газіна І.О. Формування в дошкільників першооснов національної самосвідомості /І.О. Газіна // Педагогіка. – 2005. – №1. – С. 8-10.
5. Лещенко О. Патріотичне виховання дітей дошкільного віку / О. Лещенко // Дошкільне виховання. - 2003. - № 9. - С. 12-16.
6. Сухомлинська О.В. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Дошкільне виховання. – 2003. – №2. – С. 3-8.

УДК 808.2:801.54.1

А.В.МОРГУН
Мукачівський державний університет

ЛІНГВОДИДАКТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА ВИВЧЕННЯ СЛОВОВІРНОЇ СИСТЕМИ (НА МАТЕРІАЛІ ДЕФІТОНІМІЧНОЇ ТА ДЕЗООНІМІЧНОЇ ДЕРИВАЦІЇ)

При вивченні студентами таких дисциплін, як «Сучасна російська мова з практикумом» та «Методика викладання російської мови» і готуючись до викладацької діяльності, необхідно враховувати, що поповнення словникового запасу учнів здійснюється не тільки через послівне засвоєння окремих лексичних одиниць, але й через засвоєння системи словотвору. Однак в діючих на сьогодні програмах для загальноосвітніх шкіл вивченню словотвору як системи увага практично не приділяється. Вивчення словотвору у школі базується на сукупності розрізнених фактів, з поля зору випадають такі комплексні одиниці, як словотвірна категорія, словотвірна парадигма, словотвірне гніздо. Необхідність вивчення словотвору як системи обумовлюється тим, що системне вивчення російського словотвору сприяє підвищенню орфографічної грамотності, оволодінню закономірностями номінації, характерними для сучасної російської мови, знайомству зі стилістичним різноманіттям російського мовлення тощо.

Вивчення російського словотвору як системи прискорить та впорядкує процес оволодіння російської лексикою.

Розглянемо систему вправ з однією з комплексних одиниць словотвору – сукупністю словотвірних парадигм фітонімів та зоонімів сучасної російської мови.

Типова словотвірна парадигма російських назв рослин включає 32 семантичних місця і складається з трьох блоків: субстантивного, ад'єктивного та вербального. Включає такі одиниці, як: збірність (крапивник, каштанник), одиничність (березина, горошина), місце, де росте (росла) рослина (репище, свекловище), назва страви (капустник, морковник), назва тварини, комахи, птаха, яким-то чином пов'язаних з даною рослиною (капустниця, коноплянка), дія, у якій проявляються властивості рослини (дурманить, хмелить) тощо.

Словотвірна парадигма російських зоонімів складається з чотирьох блоків: субстантивного, ад'єктивного, вербального та адвербіального. Включає наступні одиниці: самка тварини (барсиха, верблюдица), м'ясо тварини (зайчатина, конина), приміщення для тварини (канареечник, коровник), особа, пов'язана з твариною (барсолов, козовод, конюх), дія згідно значення дієслова (обезьянничать, петушиться) тощо.

Вивчення слів блоками дає можливість учням ознайомитися з семантикою базових слів та словотвірних афіксів, які використовуються у творенні слів певної частини мови, допомагає оволодіти основними закономірностями словотвірного синтезу. Наприклад, знаючи значення слова собака, неважко визначити значення слів собачонка, собачища, собаковод тощо. Цьому допомагає зовнішня (формальна) та внутрішня (семантична) схожість мотивуючого та мотивованого слова.

Введення у процес навчання слів блоками призводить до того, що зв'язки між однокореновими словами опиняються у полі зору учнів, в них розвивається обґрунтована мовна здогадка, а отже з'являється можливість ефективного навчання тлумачення значень похідних слів.

Поглибити й закріпити уявлення учнів щодо системних відношень у мові можна також на матеріалі словотвірних синонімів, антонімів та омонімів.

На матеріалі словотвірної парадигматики розглянемо явище словотвірної синонімії. Наприклад, учням пропонується утворити слова зі значенням «самка тварини» від іменників волк, барсук, медведь, мул, осел, паук, скворець, журавль, заяц, кролик за допомогою суфіксів –их(а), -иц(а), тобто суфіксів, що мають одне й теж саме словотвірне значення (пор.: волчиха, волчица, ослиха, ослица), але характеризуються стилістичними відмінностями або різною сферою вживання. На даному матеріалі учні можуть виконувати наступні завдання: 1) продовжити список назв тварин, від яких можна утворити похідні із заданим словотвірним значенням; 2) визначити стилістичні відмінності або сферу вживання слів з даним значенням; 3) визначити, який з суфіксів вживається частіше; 4) відмітити

випадки чергування приголосних у коренях слів, наприклад: волк – волчиха (к/ч), скворец – скворчиха (ц/ч) тощо.

Робота на матеріалі словотвірних парадигм російських зоонімів та фітонімів дозволить вийти за межі учбового лексичного мінімуму, допоможе зекономити багато часу, який можна використовувати для роботи над вимовою, утворенням словосполучень, речень тощо.

Література

1. Виноградов В.В. Русский язык (грамматическое учение о слове) / В.В.Виноградов. – М. : Высшая шк., 1986. – 640 с.
2. Кубрякова Е.С. Типы языковых значений: семантика производного слова / Е.С.Кубрякова. – М. : Наука, 1981. – 200 с.
3. Милославский И.Г. Вопросы словообразовательного синтеза / И.Г.Милославский. – М. : Изд-во Московского ун-та, 1980. – 296 с.
4. Чемоніна Л. В. Наступність і перспективність вивчення словотвору української мови в початкових і середніх класах загальноосвітньої школи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теорія і методика навчання української мови» / Л.В. Чемоніна. – К., 2009. – 20 с.
5. Юсупова Н.Г. Структура словообразовательных парадигм зоонимов / Н.Г.Юсупова // Актуальные проблемы русского словообразования. – Ташкент : Укитувчи, 1982. – С.298-301.

УДК 378.147.091.32:004

І. В. МОРКВЯН

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ

У відповідності до Закону України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007– 2015 роки» основними напрямками розвитку інформаційного суспільства в Україні, є надання кожній людині можливості для здобуття знань, умінь і навичок із використанням ІКТ під час навчання та професійної підготовки; створення умов для забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності усіх верств населення, створення системи мотивацій щодо впровадження і використання ІКТ для формування широкого попиту на такі технології в усіх сферах життя суспільства [1].

У «Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» зазначається, що «одним із пріоритетних напрямів модернізації змісту освіти є забезпечення в загальноосвітніх навчальних закладах більш раннього вивчення основ інформатики», а «очікуваним результатом – створення системи освіти нового покоління, що забезпечуватиме випереджувальний загальноцивілізаційний розвиток людини, її інтелекту» [2]. Одним із чинників досягнення даної мети є сформованість у вчителів інформатики інтелектуальних умінь, що дозволить їм бути постійно відкритими до опанування усіма нововведеннями у галузі інформаційно-